

herfor, samt den praktiske navnebrug i det danske samfund.

Ved vurderingen af hensynet til ønsket om anvendelse af fremmed navneskik må der ifølge udvalget lægges vægt på, om og i givet fald i hvilket omfang en nægtelse heraf kan udgøre et indgreb i den personlige og kulturelle identitet for de pågældende udlændinge m.fl. i forhold til deres eget kulturelle miljø.

Udvalget har fundet, at navnelovens grænser anvendt på udenlandsk navneskik kan få betydning ikke bare i forhold til den, der ikke kan få et ansøgt navn, men også i forhold til, hvordan den pågældendes eget kulturelle miljø opfatter ham eller hende. Det anførte gælder bl.a. for patronymnavne (bærer barnet efter den danske navnelov moderens efternavn, eks. Haraldsdóttir, som stammer fra den islandske morfars fornavn, Harald, vil man efter islandsk navneskik tro, at morfaren er barnets far) og for navnekulturer, hvorefter det er almindeligt at tage en af forældrenes eller andre forfædres (for)navne som efternavn. Tilsvarende gør sig gældende for navnekulturer, hvorefter det er almindeligt at tage en ægtefælles fornavn som slægtsnavn.

Efter udvalgets opfattelse truer de nævnte udenlandske navnetraditioner ikke traditionel dansk navnebrug. Den danske navnetradition vil således allerede inden for rammerne af den gældende lovgivning under alle omstændigheder udvikle sig i takt med befolkningens ønsker og herunder de impulser, der kommer udefra. Der findes således allerede i dag et meget stort antal udenlandske navne i brug her i landet, uden at disse giver anledning til nævneværdige problemer. Der kan dog være en grænse ved dannelsen af nye efternavne, hvor de pågældende navne er så fremmedartede, at de vanskeliggør kommunikation med og om de pågældende.

Navnelovsudvalget har fundet, at reglerne om adgang til at følge fremmed navneskik – som i Norge – bør udformes således, at der ikke fastsættes regler, der er forskellige for bestemte etniske grupper. Reglerne bør således gælde for alle, der er omfattet af den danske navnelov i kraft af dansk bopæl (domicil).

Herved undgås for det første en forskelsbehandling, der typisk ville indebære, at herboende udlændinge ville blive stillet bedre end danske statsborgere.

Dertil kommer, at en sådan regel efter udvalgets opfattelse må antages at imødekomme et behov hos danskere, der f.eks. i anledning af ægteskab med en udlænding eller eventuelt ved konvertering til en anden religion ønsker at tage et navn, der afspejler et tilknytningsforhold til en anden navnetradition.

Desuden må krav om særlig etnisk tilknytning til en bestemt navnetradition antages at kunne give anledning til vanskelige afgrænsningsproblemer, der vil gøre reglerne svære at administrere. Endelig vil et sådant krav være vanskeligt at formulere på en rimelig måde. Det gælder f.eks. i forholdet mellem forældre og børn, hvis forældrene – men ikke børnene – har en tilstrækkelig tilknytning til en konkret navneskik.

Udvalget har endvidere fundet, at reglerne om fremmed navneskik af hensyn til kønligestillingen – på samme måde som de gældende danske navneregler – bør formuleres kønsneutral, uanset at den pågældende navneskik ikke tillader en sådan navnepraksis.

Om udvalgets overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen, side 134 ff.

2.8.1.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

På baggrund af de af Navnelovsudvalget anførte grunde er Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender enig med udvalget i, at der i en ny navnelov bør fastsættes regler om anvendelse af fremmed navneskik, i det omfang disse ikke giver anledning til nævneværdige problemer.

Der er herved lagt vægt på hensynet til de mange herboende, som ønsker at anvende den anden navneskik end den danske, og på de problemer, en nægtelse af imødekommelse af dette kan medføre. Herudover er der lagt vægt på, at ministeriet som udvalget ikke finder, at en adgang til at anvende andre navnskikke vil true den traditionelle danske navnebrug, som også naturligt vil udvikle sig i takt med tiden.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at reglerne bør gælde for alle, der er omfattet af den danske navnelov, og således ikke alene for bestemte grupper, og at reglerne af hensyn til kønligestillingen bør udformes kønsneutral, uanset at den pågældende navneskik ikke tillader dette.

2.8.2. Adgang til at tage et patronymnavn

2.8.2.1. Gældende ret

Det er ikke muligt efter den gældende navnelov at navngive et barn med et patronymnavn. Muligheden for at navngive børn efter denne navneskik ophørte i princippet ved dåbsforordningen af 1828, hvor det blev bestemt, at børn skulle have farens fornavn efterfulgt af -sen, farens tilnavn eller det efternavn, som faren bar. Alle børn skulle have samme efternavn, og navnet, der blev valgt, var familiens fremtidige efternavn.